

II. aprillil valime rahvakohtunikke

Ülehomme toimuvad rahvakohtunike valimised on erilised sellepolest, et nad on ajal, mil kogu nõukogude rahvas alustas hoogsat X viisaastaku ülesannete lahendamist. Nõukogude kohtu ülesandeks on ka edaspidi kasvatada kodanikes vajadust järgida sotsialistliku seaduslikkuse printsiipe, võidelda igasuguste õiguserikkumiste vastu, aidata kaasa sellele, et õiguspärane käitumine oleks igale kodanikule harjumus.

NLKP XXV kongressil rõhutas L. I. Brežnev: «Mida kõrgemale tasemele jõuab meie ühiskond oma arengus, seda talumatuma muutuvad ikka veel esinevad kõrvalekaldumised sotsialistlikest kättemõistmistest, ahnitsemisest, eraomanduslikud tendentsid, huligaansus, bürokratism ja ükskõiksus inimeste vastu ei sobi kokku meie ühiskonna olemusega. Võitluses sääraste nähtustega tuleb täiel määral kasutada nii töökollektiivi arvamust, kriitilist trüki sõna ja veenmismeetodeid kui ka seaduse jõudu — kõiki meie käsutuses olevaid vahendeid» (L. I. Brežnev. NLKP Keskkomitee aruanne ning partei järjekordsed ülesanded sise- ja välispoliitika valdkonnas. Tallinn, 1976, lk. 90). Sellega määratakse ka kohtu tegevuse põhisuunad: arendada senisest rohkem sidemeid töökollektiividega, õigusnormide rikkujate suhtes hukkamõistva õhkkonna loomisel kasutada massikommunikatsiooni vahendeid, põhilise ümberkasvatamise vahendeid.

dina kohaldada veenmismeetodeid, kuid samuti muid seaduslikke vahendeid, sealhulgas riiklikku sundi karistusena ühiskonnale enamohtlike õiguserikkumiste toimepanemise eest.

Kohtunik peab olema huumanne, oskama inimestele individuaalselt läheneda, mõistma nende käitumise põhjusi, omama oskust näha igas toimiku kaante vahele surutus mitte «kohtuasja», vaid elavaid inimesi kõigi nende emotsioonide, püüete, puuduste ja positiivsete omadustega.

Kohtunik on inimene, kes, püüdes mõista inimeste käitumise olemust ja selle liikumpaneavad jõude, saab paratamatult osa nende isikute emotsioonidest, peab aga maha suruma oma emotsioonid. Kohtunik on inimene, kes, mõistes sügavalt oma professionaalset ülesannet ja kohta sotsialistliku seaduslikkuse kindlustamise üldises süsteemis, omades sügavat sisemist kultuuri ja korrektsust suhtlemises inimestega, täidab omakasupüüdmatult juristi- ja kodanikukohust ühiskondlike suhete valdkonnas, kus ülekaalus on negatiivsed emotsioonid.

Kohtunikuks saab olla see, kelle tööpäev ei lõpe toimiku kaante sulgemisega, vaid jätkub pideva õppimise, enesekasvatuse ja mõttetööga. Kohtunikuks ei sünnita, selleks valitakse. Seadustesse lugupidav ja õiguserikkumistesse leppimatu suhtumine, oskus mitte olla mõju-

tatav, õiglustunne ja tõearmastus, heatahtlik suhtumine inimesse, kriitilise ja enesekriitilise suhtumise arendamine, oskus mitmesugustes elusituatsioonides tekkivais vastuoludes ja kahtlustes lahendusi leida, oskus eraldada tõde valest ja poolvalest, karistuse määramisel aga karmust julgusest ja paljud muud omadused on lahutamatu kohtuniku igapäevases tegevuses.

Tähtsad on kohtunike sidemed kollektiividega. Kohtunikud võtavad töötajate õiguskasvatusest osa loengute, vestluste jms. kaudu, esinevad aruannetega neid valinud kollektiivides.

Seoses eelolevate rahvakohtunike valimistega on ka TPI valijate klubi korraldanud mitmeid kohtunike juristidega, loenguid ja muid üritusi. Nii kohtusid üliõpilased 18. märtsil Tallinna linna prokuröri asetäitja sm. Muguga ja Tallinna Oktoobri rajooni rahvakohtuniku sm. Söördiga. Meie rajooni rahvakohtuniku kandidaatidega kohtuti ka 31. märtsil.

Huvipakkuvad olid teisedki märtsikuus toimunud loengud: Eesti NSV rahvamajanduse arengu perspektiividest aastail 1976—1980, peronismi olemusest. 1. aprillil räägiti Palestiina osariikluse probleemidest, elle diplomaatia telgitagustest. Valijate klubi ettevõtmisel kohtuti 5. aprillil Tallinna Linna TSN Täitevkomitee esimehe asetäitja sm. O. Sapožnina.

POIGO NUUMA

KUIDAS JA MILLEST KIRJUTADA

PRESS-TPI

oma ajalehele, seda arutasid aprillikuu esimesel päeval Pressiklubi liikmed. Millised teemad huvitavad tudengkonda kõige enam? kas kirjutise sisu või autor? missugune žanr on

üliõpilastele kõige kohasem, kas probleemartikkel või puhas informatsioon? miks mõni võimekas kirjutaja varju kiipub jääma? miks on kõrgkooli ajalehe materjalid tihti peale liigitatavad vaid kahte kategooriasse: see on üliõpilastele, see õppejõududele? miks mõni

leht kaob müügilts samal või järgmisel päeval, teine aga «peab vastu» terve nädala? mis on kriitika — kas muidu viirsemine, subjektiivne nuriemine või siiski objektiivne asjasuhtumine?

Ega kõik küsimused vastust saanudki. 15. aprillil jätkame.

P. NUUMA VASTAB KA PAARILE TALLE ESITATUD KÜSIMUSELE.

Üliõpilase O. K. küsimusele «Kas väljamõistetud alimentide määra on võimalik vähendada, kui ülalpidamist vajavad mitmed lapsed?» vastuseks.

Vanemad on kohustatud kasvatama ja andma materiaalselt toetust oma alaealistele lastele. Alimentide suurus on kindlaks määratud Eesti NSV abielu- ja perekonnakoodeksi § 83 sätetega, mille kohaselt kuulub vanemaile väljamõistmisele veerand ühe lapse, kolmandik kahe lapse ja pool kolme ja enama lapse kasuks vanema töötasust, stipendiumist jmt., kui nad vabatahtlikult lapse kasvatamiseks toetust ei anna.

Kui mitmele eri emade lapsele on mitme kohtuotsusega alimentid välja mõistetud, võib tekkida olukord, kus kogumis on suurem osa töötasust välja mõistetud, kui seadus ette näeb. Näiteks veerand pluss veerand, s. o. pool kahele lapsele kahe erineva otsusega. Kuna seadus näeb ette, et kahele lapsele on vanem kohustatud andma toetust kolmandiku oma tuludest, on tal õigus esitada lagi alimentide määra vähendamiseks mõlema alimendi saaja elukohajärgsele rahvakohtule. Sel juhul pool maksmisele kuuluvast töötasu osast jagatakse mõlema lapse vahel ning kummalgi mõistetakse välja kuuendik alimente maksva vanema tuludest kuni ühe neist täisealiseks saamiseni ja sealt edasi veerand kuni teise lapse täisealiseks saamiseni.

Neil juhtudel, kui alimente maksval vanemal on ülalpidamisel teisi vähemkindlustatud ülalpeetavaid, võib ta esitada samuti lagi väljamõistetud alimentide osa vähendamiseks alimente saava isiku elukohajärgsele rahvakohtule. Arvestamisele kuulub vaid alimente maksva isiku töötasu, mitte alimente saava isiku ega alimente maksva isiku teiste perekonnaliikmete töötasud.

Alimente saava ja alimente maksva vanema teiste alaealiste laste materiaalse kindlustatuse võrdlemiseks tuleb alimentide määra vähendamist taotleva vanema töötasu osa, mis on järele jäänud pärast alimentide kinnipidamist, jagada isikute arvuga, kellel on õigus saada alimente, neile kaasa arvatuna ka alimentide vähendamist

ÜHISELAMUTE KONKURSS-ÜLEVAATUSE TULEMUSTEST

Ühiselamute konkurss-ülevalituse autasustati parimaid tulemusi saavutanud ühiselamuid Eesti NSV Ametiühingute Nõukogu ja ELKNÜ Keskkomitee aukirjaga ning määrati rahalised preemiad.

Kõrgemate koolide gruppis olid parimad:

TPI ühiselamu nr. 3 — II koht koos rahalise preemiaga 250 rubla, TRÜ ühiselamu Pälsoni t. 14 — II koht ja rahaline preemia 250 rubla, TPedI ühiselamu — III koht ja rahaline preemia 150 rubla.

Preemiad on mõeldud kultuur-massilise kasvatustöö läbiviimiseks.

„SEIE SAAGO LENN!“

... nii õelnud sadakond aastat tagasi keegi kõhetu mees Mustamäe nõlval seistes. Mees, kellest rahvasuu seda lugu kõneleb, oli Jälgimäe mõisa ja Nõmme ala maade omanik Nicolai von Glehn. Oma uueks eluasemeks valis ta Mustamäe eendi, millelt avanes avar väljavaade Tallinnale. 1886. aastal valmis Glehni enda projekti järgi ehitatud sveitsi stiilis loss. Selle kõrvale rajas ta palmimaja, vaatetorni ja pargi. Park sai tallinlaste üheks meelispuhkepaigaks. 1918. aastal lahkus Glehni perekond Eestist ja loss jäi saatuse hooleks.

1965. aastal tegi TPI akadeemiline meeskoor ettepaneku taastada loss TPI üliõpilasklubi tarbeks. 1966. aastal algas vanade varemete puhastamine risust. Algu pidurdas tööd ra-

Jurist annab § nõu

taotleja. Kui osad osutuvad võrdseks või suuremaks, kui lahuselavale lapsele arvestatav, siis alimentide määra vähendamise hagi rahuldamisele ei kuulu.

Alimentide määra võidakse ka vähendada, kui vanem, kellelt alimentid on välja mõistetud, muutub I või II grupi invaliidiks ja tema materiaalne olukord halveneb, või kui alimente saavad lapsed töötavad ja saavad küllaldast töötasu.

«Milliseid nõuandeid esitatakse rahvakohtuniku kandidaadile?»

Rahvakohtuniku kandidaadiks esitatud isik peab olema NSV Liidu kodanik. Ta peab omama valimisõigust ning rahvakohtuniku valimise päevaks olema vähemalt 25 aastat vana.

Rahvakohtuniku tööks on nõutav samuti juriidiline haridus ning ühiskondlik-politilised töö kogemused.

Kohtunik peab omama arenenud õiglustunnet, loogilist mõtlemist, liigse kahtlustamiseta kriitilist meelt, täpset enesevalendamise võimet sõnas ja kirjas, oskust kuulata ja näha (mis ei ole identne kuulmise ja nägemisega), tundma seadusi ja oskama neid kohaldada, olema viisakas ja taktitundeline, arenenud distsipliinitundega ja enesevalitsemise võimega ning keerulistes situatsioonides külmavereline, oskama üldistada ja hinnata paljusid asjaolusid kogumis. Ta peab kogu oma olemuse ja käitumisega sisendama asjaosalistele usaldust ning lugupidamist kohtu ja seaduste vastu. Omadusi ja oskusi on veelgi, ilma milleta kohtuniku funktsioonides olev isik jääb vaid ametnikuks, mitte kohtunikuks selle sõna kõige sügavamas tähenduses.

